

Zprávy

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 96 (1971), No. 1, 114--116

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/117706>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1971

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

IN MEMORIAM NIKOLAJA PODTJAGINA

JOZEF OBOŇA, Bratislava

Pred niekoľkými rokmi sme si pripomenuli osemdesiatiny doc. RNDr. NIKOLAJA PODTJAGINA (Čas. pěst. mat. 92 (1967), str. 239–40). Dňa 10. júna 1970 doc. Podtjagin podľahol dlhej a vlekkej chorobe a zomrel vo veku 83 rokov.

Vo svojich vedeckých prácach (zoznam pozri tamže) sa venoval prevažne matematickej analýze, čo značne ovplyvnil jeho pobyt v Paríži. Tam publikoval prácu o podmienkach konvergencie viacnásobných nevlastných integrálov a súčasne sa začal venovať problémom teórie slabo a silne rastúcich funkcií, ktorým venoval temer polovicu svojich prác. Niekoľko prác venoval aj poistnej matematike.

Posledné práce sú vanované algebraickým racionálnym krivkám Podtjaginovej triedy P a PP. Pokračujúc na prácach prof. M. FIEDLERA ukázal, že všetky hypocykloidy a ružice sa dajú vyjadriť jedinými parametrickými rovnicami kriviek triedy P, a určil aj stupeň týchto kriviek. Podobne potom zaviedol triedu PP pre všetky hypohypocykloidy, hypoepicykloidy, epihypocykloidy a epipeicykloidy. Doteraz nepublikované práce sa dotýkajú ešte vlastností týchto kriviek.

Po celý svoj život mal veľmi chatrné zdravie, musel zápasiť často s ťažkými chorobami, pritom však dokázal aj veľa pracovať, čím často udivoval svojich spolupracovníkov.

Odišiel človek, ktorý celého svojho ducha, svoju energiu a elán, pri všetkej skromnosti venoval škole, svojim poslucháčom a svojim spolupracovníkom. Prednášal matematiku na Vysokej škole technickej v Charkove, potom pre ruských poslucháčov na KU v Prahe a napokon na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave.

DODATOK K ZOZNAMU PRÁC DOC. PODTJAGINA

A

- [23] Ešte o jednej triede racionálnych kriviek, Čas. pro pěst. mat., 92 (1967), str. 294–312.
- [24] O niektorých ďalších vlastnostiach kriviek triedy P, Čas. pro pěst. mat., prijaté (spoluautor Oboňa J.).
- [25] O niektorých ďalších vlastnostiach kriviek triedy PP, Čas. pro pěst. mat., zadané (spoluautor Oboňa J.).
- [26] Krivky triedy P v ortogonálnych a polárnych súradniciach, Čas. pro pěst. mat., zadané (spoluautor Oboňa J.).

B

- [1] Matematika I., Dočasná vysokoškolská učebnica, Stavebná fakulta SVŠT, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1960, str. 478 (v troch prepracovaných vydaniach).
- [2] Matematika II. Dočasná vysokoškolská učebnica, Stavebná fakulta SVŠT, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1961, str. 437 (v dvoch prepracovaných vydaniach).
- [3] Matematika III. Dočasná vysokoškolská učebnica, Stavebná fakulta SVŠT, Edičné stredisko SVŠT, Bratislava 1968, str. 462 (spoluautori Oboňa J., Veselý A).

*

UDĚLENÍ ZLATÉ PLAKETY BERNARDA BOLZANA AKADEMIKU JOSEFU NOVÁKOVI

Presidium ČSAV udělilo dne 19. dubna 1970 akademiku JOSEFU NOVÁKOVI zlatou plaketu Bernarda Bolzana za zásluhy o rozvoj matematických věd.

Redakce

UDĚLENÍ ŘÁDU PRÁCE PROF. DR. JIŘÍMU KLAPKOVI, DRSC.

Prezident republiky propůjčil dne 23. července 1970 prof. dr. JIŘÍMU KLAPKOVI, DrSc., profesorovi Vysokého učení technického v Brně, k jeho sedmdesátým narozeninám Řád práce.

Redakce

LETNÍ ŠKOLA Z OBYČEJNÝCH DIFERENCIÁLNÍCH ROVNIC 1970

JSMF — matematická sekce ve spolupráci s Matematickým ústavem ČSAV v Praze, Matematickým ústavom SAV, Ústavom technickej kybernetiky SAV, Prírodovedeckou fakultou Univerzity Komenského a pobočkou JČMF v Brně uspořádali ve dnech 17. až 23. září 1970 v rekreačním středisku „Polianka“ v Krpačovej v Nízkých Tatrách letní školu z obyčejných diferenciálních rovnic. Účastnilo se jí 70 účastníků z ČSSR a 9 zahraničních hostů, kteří vyslechli tyto přednášky:

R. CONTI, Firenze: *Optimal control problems with convex functionals.*

W. N. EVERITT, Dundee: *Integrable-square solutions of ordinary differential equations.*

C. LOBRY, Grenoble: *Differential dynamical polysystems and control theory.*

W. MÜLLER, Berlin: *Qualitative Untersuchungen für nichtlineare Differentialgleichungen höherer Ordnung.*

C. OLECH, Warszawa: *Existence problems in the control theory.*

I. VRKOČ, Praha: *Úvod do teorie Itových stochastických rovnic.*

Vedle těchto „oficiálních“ přednášek byly v mnohých „soukromých“ diskusích získány nové podněty k další práci v teorii obyčejných diferenciálních rovnic a navázána nová přátelství.

K dobré pohodě účastníků přispělo i hezké prostředí Nízkých Tater a krásné podzimní počasí, které se bohužel pokazilo právě v neděli, kdy se všichni těšili na výlet na hřebeny Nízkých Tater.

Vladimír Doležal, Praha

XIX. ROČNÍK MATEMATICKÉ OLYMPIÁDY

Ve školním roce 1969—70 proběhl již XIX. ročník naší celostátní soutěže Matematická olympiáda, a to tentokrát jen ve 3 kategoriích (A pro III. a IV. ročníky škol II. cyklu, B pro I. a II. ročníky a Z pro 9. ročník ZDŠ. Soutěž byla opět dvoukolová; jen v kategorii A se konalo III. celostátní kolo v Košicích 17. a 18. dubna 1970. Zvítězil PAVEL PUDLÁK z 3 roč. SVVŠ Nad Štolou, Praha 7.

Ze soutěže vyšlo celkem 11 vítězů a 13 úspěšných řešitelů; z nich bylo vybráno také 8 reprezentantů pro XII. MMO v Maďarsku.

Z pomocných akcí MO nutno uvést další vydávání edice „Škola mladých matematiků“ (svazky č. 25, 26 a 27) a celostátní třídenní soustředění úspěšných řešitelů kategorie B, které se konalo koncem června a začátkem července 1970 v Martině.

Podrobnější zpráva o průběhu celé soutěže bude publikována v „Pokrocích matematiky, fyziky a astronomie“ a v „Rozhledech matematicko-fyzikálních“.

Vlastimil Macháček, Praha

XII. MEZINÁRODNÍ MATEMATICKÁ OLYMPIÁDA

Tato tradiční už mezinárodní matematická soutěž pro žáky středních škol se konala ve dnech 8. až 22. července 1970 z větší části v městě Keszthely u Balatonu v MLR. Zúčastnilo se jí z pozvaných 17 států jen 14. Každý stát zastupovalo 8 žáků, kteří řešili celkem 6 úloh ohodnocených 40 body. Celkem bylo uděleno 65 cen, a to 7 prvních, 11 druhých, 40 třetích a 7 zvláštních. Z našich reprezentantů získali III. ceny: H. HUSOVÁ, St. SAKÁLOŠ, R. ŠVARC a JIŘÍ TŮMA, zvláštní cenu pak A. ČERNÝ.

Přestože jde o soutěž jednotlivců, sestavuje se neoficiální „žebříček“ států, který dává toto pořadí (v závorce jsou počty dosažených bodů):

1. Maďarsko (233), 2. a 3., SSSR a NDR (221), 4. Jugoslávie (209), 5. Rumunsko (208), 6. Velká Británie (180), 7. a 8. Bulharsko a ČSSR (145), 9. Francie (141), 10. Švédsko (110), 11. Polsko (105), 12. Rakousko (104), 13. Holandsko (87) a 14. Mongolsko (58).

Soutěž byla dobře připravena a to jak po stránce odborné tak i společenské. Podrobnější zpráva o XII. MMO vyjde např. v časopise Pokroky matematiky, fyziky a astronomie a v Rozhledech matematicko-fyzikálních.

Vlastimil Macháček, Praha